

Maturitné zadania ústnej formy internej časti maturitnej skúšky: **SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA**

Školský rok: **2024/2025**

Zadanie číslo	Úloha číslo	Úloha	Tematické zameranie úloh
1.	1.	Slohotvorný proces	Textotvorný proces, štýlotvorné činitele
	2.	Staroveká literatúra	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, epos ako lit. žáner
2.	1.	Práca s informáciami	Spracovanie informácií, zdroje, rámcové časti odborných kníh, bibliografický záznam
	2.	Teória literatúry	Literárne druhy a žánre, umelecké prostriedky
3.	1.	Lexikológia	Sémantický trojuholník, slovo ako jazykový znak, význam slova, členenie slovnej zásoby
	2.	Antická literatúra	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, osobitosti antickej drámy, analýza Antigony
4.	1.	Vznik a vývin európskych jazykov	Slovenčina v systéme jazykov, vývin slovenského jazyka
	2.	Humanizmus a renesancia	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, W. Shakespeare – život a dielo, Hamlet, porovnanie stredovekej a renesančnej literatúry
5.	1.	Jazyk ako systém	Vysvetlenie pojmov, funkcie jazyka, jazykové roviny a jazykovedné disciplíny
	2.	Prechod od romantizmu k realizmu	Matičné obdobie, J. Palárik – Zmierenie. Komedie žánre drámy, Molière - Lakomec (typy postáv),
6.	1.	Zvuková rovina jazyka	Fonetika a fonológia, rytmický zákon, znelostná asimilácia
	2.	Romantizmus a realizmus v kontexte svetovej a slovenskej literatúry	Porovnanie období, tvorba najvýznamnejších predstaviteľov, analýza diela A. S. Puškin – Kapitánova dcéra
7.	1.	Prozodické vlastnosti reči	Zvuková modulácia reči
	2.	Avantgardné literárne smery v medzivojnovom období	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext (expresionizmus, dadaizmus, surrealizmus)
8.	1.	Prozaický text	Rozbor prozaického textu, porovnanie s dramatickým textom
	2.	Umelecké spracovanie 1. svetovej vojny v próze medzivojnového obdobia	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, stratená generácia, E. M. Remarque, ďalší predstavitelia protivojnového románu
9.	1.	Formy národného jazyka	Jazyková norma, formy národného jazyka...
	2.	Americká literatúra po roku 1945	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, vojnový román, beat generation, postmoderna, román Kto chytá v žite

10.	1.	Lexikológia ako jazykovedná disciplína	Štýlové rozvrstvenie slovnej zásoby
	2.	Dráma po roku 1945	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, špecifiká drámy vo svetovej a slovenskej literatúry, I. Bukovčan – Kým kohút nezaspieva
11.	1.	Obohacovanie slovnej zásoby	Spôsoby obohacovania slovnej zásoby
	2.	Literárna moderna	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, prekliati básnici, umelecké smery obdobia
12.	1.	Slovná zásoba, historické hľadisko	Členenie slovnej zásoby z historického hľadiska, viacvýznamovosť slov
	2.	Baroková literatúra	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, Hugolín Gavlovič – Valaská škola mravúv stodola, sylabická prozódia
13.	1.	Morfológia	Slovné druhy a gramatické kategórie
	2.	Slovenský literárny romantizmus	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, téma lásky k žene a lásky k vlasti: J. Kollár – Slávy dcera a A. Sládkovič - Marína
14.	1.	Vznik a vývin spisovnej slovenčiny	Vývin slovenského jazyka, kodifikácie, kodifikačné príručky
	2.	Štúrovská generácia básnikov	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, Samo Chalupka v literárnom a spoločenskom kontexte
15.	1.	Syntaktická rovina jazyka	Vetné členy a druhy syntaktických skladov
	2.	Štúrovská generácia básnikov	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, jánošíkovská tematika, J. Kráľ, J. Botto
16.	1.	Modalita a členitosť viet	Delenie viet podľa členitosti a modálnosti
	2.	Slovenský literárny realizmus	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, predstavitelia, tvorba P. O. Hviezdoslava
17.	1.	Vetná syntax	Druhy viet podľa zloženia, typy súvetí.
	2.	Slovenský literárny realizmus	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, M. Kukučín, analýza diel Keď báčik z Chochoľova umrie, Dom v stráni
18.	1.	Jazyková komunikácia	Typy komunikácie, komunikačný reťazec, efektívnosť komunikácie
	2.	Pluralitný charakter slovenskej medzivojnovnej poézie	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, tvorba katolíckej moderny a nadrealizmu
19.	1.	Rozprávací slohový postup	Rozprávanie ako slohový postup a slohový útvar, žánre
	2.	Slovenský literárny realizmus	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, Božena Slančíkova Timrava v literárnom kontexte
20.	1.	Modifikácia vetnej stavby	Polovetné konštrukcie, špecifické vetné konštrukcie a ich uplatnenie v texte
	2.	Slovenský literárny realizmus	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, Jozef Gregor Tajovský v literárnom kontexte
21.	1.	Nadvetná syntax	Predmet nadvetnej syntaxe, typy konektorov, slovosled vo vete
	2.	Rozprávač v literárnom texte	Kategória rozprávača, funkcia, typy
22.	1.	Vecná a umelecká literatúra	Rozdiel medzi vecnou a umeleckou literatúrou z formálnej a obsahovej stránky, výrazové prostriedky
	2.	Slovenská literárna moderna	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, symbolizmus, I. Krasko
23.	1.	Slohové postupy	Slohové postupy a slohové útvary, hybridizácia jazykových štýlov
	2.	Pluralitný charakter slovenskej medzivojnovnej poézie	Vitalizmus a neosymbolizmus v medzivojnovnej poézii, J. Smrek a E. B. Lukáč

24.	1.	Získavanie a spracovanie informácií	Spôsoby získavania a spracovania informácií, informačné zdroje
	2.	Pluralitný charakter slovenskej medzivojnovnej prózy	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, sociálno-psychologický realizmus, Jozef Mak, Živý bič
25.	1.	Opisný slohový postup	Opis ako slohový postup a slohový útvar, opis a charakteristika
	2.	Pluralitný charakter slovenskej medzivojnovnej prózy	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, lyrizovaná próza, naturizmus a jeho predstavitelia, Drak sa vracia
26.	1.	Neohybné slovné druhy	Neohybné slovné druhy a ich štylistické využitie
	2.	Slovenská poézia po r. 1945	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, Milan Rúfus v literárnom kontexte
27.	1.	Životopis ako slohový útvar	Druhy životopisu v jednotlivých komunikačných situáciách
	2.	Slovenská poézia po r. 1945	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, Miroslav Válek v literárnom kontexte
28.	1.	Jazykový štýl	Funkčné jazykové štýly a ich žánre
	2.	Literatúra po roku 1945	Protitotalitná literatúra v kontexte svetovej a slovenskej literatúry, analýza diela Ako chutí moc
29.	1.	Rečnícky štýl	Osobitosti rečníckeho štýlu a rečníckych prejavov
	2.	Slovenská próza po roku 1945	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, tvorba Alfonza Bednára v kontraste s požiadavkami socialistického realizmu
30.	1.	Výkladový slohový postup	Osobitosti výkladového slohového postupu, výklad a úvaha
	2.	Vývinové tendencie prózy po roku 1945	Spoločensko-historický kontext, literárny kontext, odraz moderných lit. smerov v slovenskej literatúre (postmoderna, nový román, existencializmus, magický realizmus)